

Collegial-Tidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt ærernadigst Privilegium.

No. 9. Den 26 Februar 1803.

Købt i Kjøbenhavn hos Director Johan Frederik Schulk.

Undertegnede ere Redaktører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen. Peter Johan Montad.
Justitsraader og Deputerede i det danske Cancellie.

Blandede Efterretninger.

Allerunderdanigst Indberetning og Forestilling
fra Directionen for det classenske
Fidei Commiss.

Den aarlige Indberetning om det classenske Fidei-Com-
miss haver Directionen ikke kunnet paa sædvanlig Tid
allerunderdanigst nedlægge for Deres kongelige Majestæt
i afvigte Aar, saasom Høiesterets-Justitiarius Confe-
rentsraad Colbjørnsen var sengeliggende, og ved De-
den afgik den 17 Februar forrige Aar.

Jeg, Conferentsraad Classen, var fraværende, for at
søge ved Badene Hjælp, hvortil forbenævnte uventede

Døds.

Dødsfald atter betog mig Leiligheden, da jeg, som ene længsilevende Executor Testamenti, maatte haste tilbage.

Af den substituerede Executor og Med-Directeur General-Consul Classen funde Fidei-Commisset heller intet Tilsyn vente, saasom han fremdeles er udenlands i kongeligt Erinde, og er jeg, Høiesterets-Justitiarius Kammerherre Raas, først hertil ankommen, valgt og allernaadigst confirmeret den 29 Octbr. 1802.

Vi maae nu derfor allerunderdanigst fremkomme med 2 Aars Rapport, og derhos foreløbigen bemærke, at Fidei-Commisset i Henseende til sine mange og vidt-løstige Bygninger, Effecter og Eiendomme intet Tab, intet Uheld eller Forliis hidindtil har havt, uagtet saa Bygninger, og disse ei heller til høiere Værdie anslaaede, end de vare i Testators Levetid, ere forsikrede, saa at Skjæbnen vedbliver at ynde hans Efterladenskab, ligesom hans Foretagender i Livet, til ikke ringe Fordeel i Indkomsterne, da Assurance-Premier ere oftest betydelige Udgifter, og de, besparede fra Fidei-Commissets Begyndelse, retteligt beregnede, ville gjøre en anseelig Fond allerede til Fidei-Commissets egen Assurance-Conto.

Vi følge da den vedtagne Orden og begynde:

I) Ved det udbetalte Legat til Friderichs Hospital, hvis Direction mælder, at paa de classenske 28 Senge ere indlagte, nemlig: for Aaret 1801, 213,

og sidstafvigte 1802, 192, og ialt til Datum 2,259 Personer, som have havt fri Pleie og Lægemidler.

Iblandt de Syge regnes 19 Blesserede fra 2den April 1801, som alle paa 8 nær udgik helbredede af Hospitalet; men, som Krøblinge er dem, deres Koner og Børn, tillagt dagligt hver 4 Sk., der igjennem vedkommende Øvrigheder blive udbetalt og vedvare for Mand og Hustruer, saa længe de leve, men for Børnene, indtil de opnaae 16 Aar.

Naar en Pige gifter sig, erholder hun et Udstyr af indtil 100 Rdlr., samt en Dreng, naar han ind- og udskrives af et Laug, indtil 50 Rdlr. hver Gang, hvortil jeg, Geheimeraad Grev Schimmelmann, haver hensat en frugtbringende Capital under Fidei-Commissets Bestyrelse, saasom dertil indløber de sikkerste Estervetninger om Enhver; i Henseende til den indlovede Forsøgning af 4 Sk. dagligt, og, da Renterne samles til Capitalen, bliver Udstyret, Ind- og Udskrivnings-Hjælpen forholdsmaessigt at beregne.

2) Fra Fødsels- og Pleie-Stiftelsen anmeldes, at for det classenfte Legatum, 1,000 Rdlr. aarligt, er i Aaret 1801 indtagne 77 Børnemødre, som have født 41 Dreng og 36 Piger, ialt 77, og dagligt opamede 5 Børn, der gjør for 37 Dreng og 38 Piger til sammen 75.

Ligeledes i Aaret 1802 er ved 74 Mødre frembragt

bragt 74 Børn, nemlig 34 Drengene og 40 Piger og opammet 30 Drengene og 27 Piger, eller ialt 57 Børn. Naar dette Antal lægges til sidstnævnte 529 Mødre og 532 Børn, gjør nu samme til Datum 680 Mødre og 683 Børn.

3) For det til Arbeids- og Underviisnings-Anstalter for fattige Soldaterbørn, især af det kongl. Artillerie-Corps, udbetalte Legat af 2.000 Rdlr. aarligt, have vi for Anvendelsen modtaget Beretninger fra det kongelige Generalitets- og Commissariats-Collegium, saavel som fra Directionen for Garnisons Skolerne i Kjøbenhavn og Inspectionen over Artillerie-Skolen, hvoraf erfares:

A. At Artillerie-Corpsset deraf har for Aaret 1801 ialt modtaget 1,200 Rdlr.

a) Det i Kjøbenhavn liggende Corps 600 Rdlr., hvoraf Lærers og Lærerindens Løn, samt Klæder for 20 Børn og Opklædning til 3 Børns Confirmation, er udredet; Antallet paa Børnene har været 32. Til Understøttelse for 19 af de meest trængende Børn er uddeelt ialt 119 Rdlr. 56 Sk. og desuden Præmier til de Flittigste og Sædeligste.

b) Til Detachementet af Artillerie-Corpsset i Norge 300 Rdlr. og ligeledes til det i Hertugdømmene 300 Rdlr., hvilket alt hensigtsmæssigen er blevet anvendt.

B.

B. Til de øvrige Garnisons-Skoler her i Staden er udbetalt 300 Rdlr., hvilke til Børnenes Opklædning, Præmier til at opmuntre til Flid og Understøttelse for de Fattigste m. v. ere distribuerede.

C. Til Gouvernementet i Rendsborg til Arbejds-Skolen og Regimenterne 150 Rdlr., hvoraf er i Behold 5 Rdlr. 94 Sk., ifølge Regnskabet.

D. Dronningens Livregiment til Gods . 50R.
i Behold fra forrige Aar 62R.52ß
Tilsammen 112R.52ß

hvoraf endnu er tilovers 75 Rd. 68 Sk. hvorfor næste Aar Rigtighed bliver aflagt.

E. Det chlesvigke Infanterie-Regiment . 50R.
i Behold 37R.20ß
Tilsammen 87R.20ß

tilovers 70 Rd. 60 Sk.

F. Det 1ste jydsk Regiment 50R.
fra forrige Aar i Behold 66R.65ß
ialt 116R.65ß

Deraf er i Behold til næste Aar 102 Rd. 78 Sk.

G. Det 3die jydsk Regiment 50 Rd., som alt efter Regnskabet er anvendt.

H. Det syenske Infanterie-Regiment 50 Rd., som ligeledes er anvendt.

I. Det nordensjælske Infanterie-Regiment 50 Rd., ligeledes.

K.

K. Det søndensjælske Infanterie-Regiment 50R.

i Behold fra forrige Aar 1R.31ß

51R.31ß

For denne Summa ere Klædningsstykker til de meest trængende Børn anskaffede.

Ligeledes er for Aaret 1802 følgende Rigtighed aflagt for Anvendelsen af foransførte Legat 2,000 Rd. nemlig:

a) Til Artillerie-Corpsset her i Staden 600 Rd., hvilke til Lærers og Lærerindens Gagering, Klæder til 17 Børn og 4 Børns Confirmation, Premier og Understøttelse for 19 Børn m. v. ere anvendte; Antallet af Børnene af begge Køn er 28. Ved Børnenes Examen, den 24 December sidstleden, var jeg, Kammerherre Raas, tilstede, som udsaldt til Hæder for Læreren og de Herr, Officierer, til hvis umiddelbare Opsyn Skolen er anfortroet.

b) Artillerie-Detachementerne i Norge og Holsteen have hver erholdet udbetalt 300 Rd.

c) De øvrige Garnisons Skoler her i Staden ligeledes 300 Rd., hvilke paa lige Maade er anvendte.

d) Gouvernementet i Rendsborg til Arbejdsskolen og Regimenterne 150R.

og i Behold 5R.94ß

ialt 155R.94ß

som alt er anvendt hensigtsmæssigt. I Behold bliver 1 Rd. 20 Sk.

c)

e) Dronningens Livregiment erholdt . . .	50R.
Beholdning fra Aaret 1801 . . .	75R.68ß
Tilsammen	125R.68ß

tilovers 75 Rd. 82 Sk., hvorfor i næste Regnskab Rigtighed aflægges.

f) Det schlesvigske Infanterie-Regiment . . .	50R.
ester forrige Aars Regnskab i Behold . . .	70R.60ß
i alt	120R.60ß

i Behold 52 Rd. 89 Sk.

g) Det 1ste jydke Inf. Regiment . . .	50R.
tilovers fra forrige Aar . . .	102R.78ß
	152R.78ß

hvoraf bliver i Behold 85 Rd. 4 $\frac{1}{2}$ Sk.

h) Det 3die jydke Inf. Regiment 50 Rd., hvilke til Hunsleie, Jdebrandsel og Skrivmaterialier for Vorene ere anvendte.

i) Det syenske Regiment 50 Rd.

k) Det nordensjeldske Inf. Regiment 50 Rd.

l) Det søndensjeldske Dito 50 Rd. Hvilke Summer ere alle hensigtsmæssigen blevne anvendte.

4) Til Garnisons Menighedens Arbeids-Anstalt her i Staden er ogsaa det aarlige Legat for Aarene 1801 og 1802 blevet udbetalt med 500 Rd. for hver.

Fra Directionen for Kjøbenhavns Fattigvæsen, under hvis Bestyrelse bemældte Arbeids-Anstalt er bleven henlagt, have vi modtaget Regnskaberne for Anvendelsen

sen af dette Legat for de 4 sidste forløbne Aar til ultim. December 1802, hvoraf erfares, at for dette Legat er 12 Børn i Garnisonens Arbeidsskole, som fra de øvrige ere distingverede, blevne underviste, bospiste Middag og Aften, samt opklædte m. v., hvorunder dog ikke Huusleie, Brændsel og Betjentlønninger ic. ved Arbeidsanstalten ere bragte med i Beregning, men fra Fattigvæsenets Hovedkasse tilskudte.

5) Angaaende Anvendelsen af det for Aarene 1801 og 1802 udbetalte Legatum af 1,200 Rd. aarligt til Friderichsværts Mstere og Arbejdere, samt Fattige og Nødlidende sammesteds, er os fra Etablissementets Directeur General-Krigs-Commissair Haster tilfallet Beretningerne, der vise, at for Aaret 1801 er denne Summa ei alene medgaaet, men at Etablissementet staaer i Forbud for 1,137 Rd. 34 Sk. For Aaret 1802 er forberørte Legat ei alene efter Bestemmelsen anvendt til Pensioner og de Fattige, men endog af Værkets Casse end videre tilskudt 318 Rd. 28 Sk.

Udgiften af de for de Fattige aarligt testamenterede 400 Rd. er, i Overeensstemmelse med den i Aaret 1798 allernaadigst approberede Plan, besørget ved en særskilt nedsat Direction, hvis Regnskaber ere vedborligen reviderede, saa at ingen speciel Fortegnelse derover er bleven indleveret.

6) Legatet af 500 Rd. aarligt til de friderichsværtske

værste Skoler er og for de 2 sidst forløbne Aar bleven udbetalt.

Af de indkomne Beretninger sees, at i Aaret 1801 er, foruden de anviste 500 Rd., endnu gjort et Tilskud af 276 Rd. 60 $\frac{1}{2}$ Sk.

I Aaret 1802 er, foruden Skoleindretningen paa Friderichsværk og de 3 kongelige Skoler i Brederød, Meelbye og Thorupmagle, endnu 3 blevne opbygte, nemlig i Binderød, paa Hanehoved og Carlsminde; alle 6 ere i fuld Drift, men ikke tilstrækkelige til Børnenes Antal, der beløber til 1,211.

Skoleholderen i Brederød tjener endnu paa den gamle Fod, men de øvrige 5 efter det nye Regulativ, hvorefter enhver er ansat for 6 Tønder Lands Dyrkning, 3 Favne Brænde, 192 Snesse Tørv, 192 Lpd. Høe, 192 Lpd. Halm, 4 Tdr. Rng, 4 Tdr. Byg og 72 Rd. i Penge, hvilket foruden Jorden kan anslaaes i Penge til 167 Rd. for hver, og for 5 835R.
og Reparations-Omkostninger 57R.48ß
892R.48ß

Dertil er godtgjort for 1de 2de kongelige Skoler 135R.48ß

Af Hs. Durchl. Prinds Carl til

Hessen 257R.

og af Fidei-Commisset . . . 500R.

892R.48ß

Hvormed Udgifterne ere bestridede.

7) Til det kongelige Videnskabernes Selskab er for Aarene 1801 og 1802 udbetalt, til Premiers Udsættelse, det aarlige Legat 200 Rd.

Af de udsatte Preis-Opgaver, nemlig for det bedste Dendrometer, eller et Instrument, hvormed man ei alene i forskjellig Afstand kan maale Bullens Høide og Tykkelse af et Træ, men endogsaa Grenenes Krumning, hvilket er vigtigt for Skibbyggeriet, for at kunne afstige et Kort over et heelt Træ, er bestemt en Premie af 100 Rd., som er af Selskabet bleven tilkjendt Lando-Inspecteur Kynde.

De 2 øvrige Preis-Opgaver, nemlig for den bedste Indretning af Seletoi, hvoraf Hesten, uden at trykkes eller beskædiges, kan trække lettest og med størst Virkning, hvorfor er udsat en Premie indtil 100 Rd., og for den nyttigste og bedste Maskines Opfindelse eller Forbedring, som med Fordeel kan anvendes i Agerdyrkning, Fabrikker eller Bjerghbygning i Kongens europæiske Stater, ligeledes en Premie af 100 Rd. til 200 Rd. i Forhold til dens Vigtighed, ere endnu ubesvarede og henstaaende for Aaret 1803.

8) Bibliotheket er ved Hø. kongl. Høihed Kronprindsens naadigste Gavnildhed i de 2 sidste Aar blevet forøget med den 7 og 8 Deel af Kerners hortus sempervirens, som et Beviis paa det Bisald, han værdiger samme.

9) Det classenske Agerdyrknings Seminariums Konto er til Datum debiteret for 25,423 Rd. 66 Sk., og, uagtet intet er sparet for at fyldestgjøre Stifterens Ønsker i Henseende til Stiftelsens Fremgang, som han under sin efterladte Formue haver i eget Udkast dertil anseet som sin Yngling, ere vi dog nu længere fra Maalet end nogensinde.

Først medtog Læreren Reiser megen Tid; siden kom Banfeligheden at finde et Local paa Godserne, der passede sig til Hensigterne. Da dette endeligt efter Fællesskabets Ophævelse lod sig gjøre ved at aspxle en Skovstrækning til Forsøg, uden Skade for Skoven, paa 2 til 400 Tdr. Land, udlægge god Jord 30 Tdr. Land omtrent til Hovedbygningen, magelægge dertil Præsteborren, saa kaldet, og udsee en Hovedgaardstakt paa circa 3 Tdr. Hartkorn, naar Borren ved Grønsund bliver ledig, som Lødsen, en aldrende Mand, er af sal. General-Majoren forundt for Livstid, møder hvad man forud mindst formodede, nemlig at Ingen, efter al muelig Indbydelse, anmelder sig som Lærling, eller vil imodtage fri Underviisning, Køde, Klæder, Logement og andet fornødent, undtagen Løn eller Penge.

Efterat det ikke har behaget Deres kongl. Majestæt allernaadigst at biesalde Directionens allerunderdanigste Forestillinger af 29 Jan. 1800 og 1801, har man udenfor Bøndestanden søgt Lærlinge, og til den

Ende

Ende givet Læreren fri Raadighed med den i Testamentet bestemte Fond 1,200 Rd. aarligt, at undervise tjenlige Subjecter uden Undtagelse, dog under visse Bilklaar i en med ham desangaaende indgaaet Forening den 30 Marts s. A. (Slutningen følger.)

Under 26 d. M. ere Stiftamtmanden over Sjællands Stift, Kammerherre Hauch, og Politimesteren i Kjøbenhavn, Justitsraad Haagen, tillagte kongelige Befalinger at indfinde dem i Høiesteret den Dag, samme tager sin Begyndelse.

I Høiesterets 3die Session for Aaret 1802, som ophørte den 16 Februar sidstleden, ere ved Forlig og Dom afgjorte af Ordens Sager 24, og af bevilgede 20. Naar hertil lægges de i Rettens 1ste og 2den Session, for samme Aar, afgjorte Sagers Antal 265, saa beløbe de i Aaret 1802 afgjorte Sagers Antal ialt sig til 309.

Ved Høiesterets Nabning paa Rosenborg Slot, den 3 Marts førstkommende, bliver, i Følge kongelig Resolution, af 18 d. M., følgende Sag foretagen: Landeværns-Capitain Lund, contra Henrich Wilsbech, i hvilken Sag Justitsraad og Kammer-Advocat Schønheyder møder for den Første, og Assessor Morgenstjerne for

for den Sidste. Sagen angaaer: om Citanten, Capitain Bund, der er boesat paa Gundersløvholm, men blev i forrige Aar indkommanderet her til Staden, Fal, i en Gjeldsag, der blev paaestevnet, imedens han opholdt sig her, lide Dom ved Kjøbenhavns Gjaesteret. Ved Kjendelse af 11 Februar f. A. har Dommeren eragtet, at Sagen, i Følge den udtagne Stevning, bør at nyde sin Fremme. Denne Kjendelse er indstevnet til Underkjendelse og Forandring.

Det ved kongeligt aabent Brev, af 29 Januar 1801, allernaadigst stiftede Hæderstegn for Arbejderne paa de kongelige Skibsværfter, for 25 Aars gad Tjeneste, er, efter bemælte Brev, og paa Grund af den anordnede Commissions derom til det kongelige Admiraltets- og Commissariats-Collegium indgivne Forslag, paa Hs. Majestæts Fødselsdag, den 29 f. M., uddeelt til 4 Qvarteermænd ved Skibbyggeriet.

- 3 Forn.mænd ved samme.
- 2 Tømmermænd af 1ste Klasse.
- 2 Tømmermænd af 2den Klasse, og
- 1 Bødkersvend af 2den Klasse.

Ogsaa fik de Haandværkere, ialt 88 Personer, som i forrige Aar allerede havde erholdt dette Hæderstegn, ved samme Leilighed udbetalt den allernaadigst forundte aarlige Gave, nemlig hver 10 Kroner, eller 7 Rd. 8 S.

Forgivning.

Under 9 d. M. er, igjennem Rentekammeret, udfærdiget en Placet af følgende Indhold: Da Hs. Majestæt er foredraget, at Tvivl skal være opkommen om, hvorledes i det Tilfælde, naar Bøndergaarde i en Bye ved Udfisning gjøres lige i Hartkorn, skal forholdes med Hoverie og Landgilde af samme paa de Godser i Danmark, hvor Hoveriet forrettes efter Gaardes Antal, og ikke efter Hartkorn, saa finder Allerhøiøstsamme desangaaende en nøiere Bestemmelse af de foregaaende Anordninger nødvendig. Hs. Majestæt vil derfor have fastsat: at, naar en Huusbonde, i Overeensstemmelse med Forordn. af 23 April 1781, § 20, og Forordn. af 8 Juni 1787, § 1. Lit. a, ved Udfisning gjør sine Bøndergaarde i en Bye, efter Indretning, til hele, halve eller fjerdedeel Gaarde, lige i Hartkorn, skal dog paa de Godser, hvor Hoveriet er fastsat og inddeelt efter hele, halve og fjerdedeel Gaarde, uden Hensigt til Hartkornet, enhver Gaards Hoverie forblive det samme efter som før Ligningen; men Fæsterne af de Gaarde, som fratages Hartkorn, derimod, foruden billig Afkortning i Skatter og forholdsmæssig Tilbagebetaling af Indsætningspengene, efter Landvæsens-Commissionens og, i fornødent Fald, Rentekammerets Kjendelse, nyde saa meget større Godtgjørelse i Landgilden; hvorhos dog Fæsterne af de Gaarde, som forøges med Hartkorn,

ikke,

ikke, imod deres Billie, maae paalægges større Landgildes Udredelse, end i Forhold til hvad de hidtil have svaret. Og bliver denne Placat af Prædikestolene at oplæse.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 25 Februar er Skibs-Capitain P. H. Røck beffikket til Waterschout i Kjøbenhavn; Copiist ved Høiesterets Justits-Contoir, Secretair H. E. Jacobsen, til Assessor i Kjøbenhavns Hof- og Stadsret; Copiist i sidstnævnte Rets Skifte- og Brevfriver-Contoir, P. Iversen, til Fuldmægtig i samme Contoir; Landvæsens-Commisfair P. J. de Neergaard til virkelig Justitsraad; Byefogden i Nyborg, C. L. Dech, til virkelig Cancellieraad; Districts-Chirurg i Søbye, H. L. G. Nicolas, efter Ansøgning, i Raade og med Pension entlediget.

Under det tyske Cancellie: Den 18 Februar er den hertugelige brunsvig-lüneborgske Hofraad J. D. Brandis, til Holzminden, beffikket til ordentlig Professor i den praktiske Lægekunst ved Universitetet i Kiel, samt til Archiatur; Cancellie-Assessor E. A. v. Magius, i Lybeck, til Legationsraad med Justitsraads Rang; Cand. Theol. D. L. Lübker confirmeret som valgt Diaconus til Langenhorn under Bredstedt Amt.

Under Generalitetet: Den 18 Februar ere Premier-Lieutenanterne v. Vemmich af den nordeussfeld-

ste Stielober-Batallion, v. Barth af det vesterlehnste Infanterie-Regiment, v. Hagemann af det tellemarktste, v. Schröder af det 2det trondhjemske, og v. Rinne af det 2det aggershusiske Infanterie-Regiment, forundte Capitains Character af Infanteriet; Fandrikkerne à la suite v. Giesemann og v. Andrée beskikkede til virkelige Fandrikker, den første ved det altonaiske Grenadeer-Jæger-Compagnie og den sidste ved det schlesvigke Jæger-Corps; Artillerie-Cadetterne H. Schjöring og M. H. Benzen udnævnte til Stykjunkere, og Volontairerne M. P. Schmidt og E. D. Hellesten til virkelige Artillerie-Cadetter; Diige-Inspecteuren i Glückstad, Premier-Lieutenant v. Christensen, igjen optaget i Krigstjenesten og ansat à la suite ved Ingenieur Corpsen, dog saaledes, at han indtil videre vedbliver sin Tjeneste som Diige-Inspecteur.

Under Admiralitetet: Den 17 Februar er Indseeren M. H. J. D. Treschow, efter Ansøgning, udslettet af Søetadet-Rullen. Den 18de er Copist E. Rauen ansat til Fuldmægtig i Admiralitets-Contoiret.

Under General-Toldkammeret: Den 9 Febr. er den constituerede Toldbetjent i Svelvigen, S. Schimpf, udnævnt til virkelig Toldbetjent sammesteds; den ved afgangne Kasserer Bang ledigblevne Consumtions-Kasserer-Tjeneste paa Bragerø, og den ved afgangne Contrôleur Smith ledigblevne Toldbetjent-Tjeneste i Drammen, indgaae herefter.

Under det udenlandske Departement: Den 11 Februar er Legations-Secretair Stub, i Madrid, i Raade entlediget, og i hans Sted udnævnt den til Berlin bestemte Legations-Secretair Rist.

Al denne Tidende udgives ugentligen eet Nummer, der forsendes med de ridende Posten til Norge, de danske Provindser og Hertugdømmene.